

Biroul permanent al Senatului

Bp. 574...../.....21.10.2022.....

Biroul permanent al Senatului

L. 673...../.....31.10.2022.....

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea alin. (1) al art. 4 din Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea alin. (1) al art. 4 din Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940 (b574/21.09.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4388/27.09.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1109/28.09.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 4 alin. (1) din Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, „în vederea eliminării discriminării și pentru aplicarea unui tratament echivalent supunem atenției Parlamentului eliminarea obligației ca în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare legii, persoanele îndreptățite la compensații, foștii proprietari sau moștenitorii acestora, să depună cereri însoțite de acte doveditoare la comisia județeană sau a municipiului București pentru aplicarea legii. Considerăm că pentru intrarea în posesie a drepturilor stabilite prin lege nu trebuie să se impună limite de timp cu atât mai mult cu cât este necesară obținerea unor documente aflate în diverse arhive.”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că soluția legislativă propusă pentru **art. 4 alin. (1)** constă în eliminarea din textul *de lege lata* a expresiei „În termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”. Precizăm că, la momentul avizării prezentei propuneri legislative, **respectivul termen s-a împlinit**, astfel încât ipoteza juridică din textul *de lege lata*, respectiv obligația persoanelor îndreptățite la compensații, a foștilor proprietari sau a moștenitorilor acestora de a depune cereri de compensații însoțite de acte doveditoare la comisia județeană sau a municipiului București pentru aplicarea legii, era deja epuizată.

Menționăm că, potrivit prevederilor art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „**Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare de modificare sau de completare a acestora trebuie raportate tot la actul de bază.**” Ca urmare, adoptarea soluției legislative preconizată în prezenta propunere legislativă, în forma transmisă spre avizare, echivalează cu o repunere în termen pentru persoanele îndreptățite la compensații, foștii proprietari sau moștenitorii acestora, care vor avea dreptul de a depune în acest sens cereri de compensații, însoțite de acte

doveditoare la comisia județeană sau a municipiului București pentru aplicarea legii.

Prin raportare la soluția legislativă preconizată, semnalăm că se încălca **principiul constituțional al neretroactivității legii**, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

În acest sens, menționăm că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 57/2006¹, s-a stabilit că *„orice prevedere nouă poate fi aplicată numai de la data intrării sale în vigoare, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție”*.

Pe de altă parte, precizăm că, potrivit prevederilor art. 68 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„(3) Dispoziția de prelungire a termenului de aplicare a actului normativ temporar trebuie să intervină înainte de expirarea termenului și să indice, când este cazul, noul termen”*.

Având în vedere faptul că **termenul prevăzut la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 9/1998**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **este deja împlinit**, soluția legislativă preconizată este contrară dispozițiilor menționate *supra*.

Totodată, semnalăm că, prin eliminarea termenului în care se pot depune cererile, soluția legislativă propusă nu se corelează cu dispozițiile alin. (4) al art. 4 și cu cele ale art. 11 din actul de bază, care fac trimitere la termenul prevăzut la art. 4 alin. (1), ceea ce contravine dispozițiilor art. 61 alin. (2) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere cele de mai sus, propunerea legislativă nu respectă exigențele de tehnică legislativă în ceea ce privește calitatea legii, ca o componentă a principiului legalității consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție.

Menționăm că, prin **Decizia nr. 681/2012²**, Curtea Constituțională a reținut că *„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară*

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164/2006.

² Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477/2012.

pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ”.

*
* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

În subsidiar, menționăm că, în situații similare, când s-a intenționat să fie acordat un nou termen pentru cetățenii români care nu au beneficiat de prevederile Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-au adoptat acte normative de sine stătătoare³.

PREȘEDINTE
Florin VORBIACHE

București
Nr. 1155/20.10.2022

³ A se vedea **Legea nr. 97/2005** pentru acordarea de compensații cetățenilor români care n-au beneficiat de prevederile Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 18 aprilie 2005, și **Legea nr. 348/2006** privind stabilirea unui nou termen pentru cetățenii români care nu au beneficiat de prevederile Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 640 din 25 iulie 2006.

L. nr. 9/1998

M. Of. nr. 8/13 ian. 1998

Lege privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940

(v. D.C.C. nr. 312/2002 (art. 1 alin. (2); L. nr. 97/2005; L. nr. 348/2006); Decizia I.C.C.J. nr. XXI/2007 - M. Of. nr. 113/13 feb. 2008 (art. 8 alin. (2));

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 260/18 apr. 2007

Lege privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940

² modificări prin

O.U.G. nr. 10/2013

M. Of. nr. 114/28 feb. 2013

*modifică art. 8 alin. (1);
introduce alin. (2) la art. 3;
abrogă art. 8 alin. (2)*

Ordonanță de urgență pentru plata eşalonată a despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, ale Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum și ale Legii nr. 393/2006 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 287/2013 M. Of. nr. 693/13 nov. 2013

³ modificări prin

L. nr. 287/2013

M. Of. nr. 693/13 nov. 2013

aprobă O.U.G. nr. 10/2013 și modifică art. 1 alin. (2), art. 8 alin. (1)

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013 pentru plata eşalonată a despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, ale Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum și ale Legii nr. 393/2006 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006

⁴ modificări prin O.U.G. nr. 10/2014 M. Of. nr. 184/14 mar. 2014
Ordonanță de urgență privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947

aprobată cu modificări prin L. nr. 112/2014 M. Of. nr. 530/16 iul. 2014

*suspendă, pe o perioadă de 6 luni, emiterea hotărârilor prevăzute la art. 7 alin. (1);
suspendă, pe o perioadă de 6 luni, plata voluntară a despăgubirilor stabilite prin ordinele emise de către șeful Cămarilor Primului - Ministru*

⁵ modificări prin L. nr. 164/2014 M. Of. nr. 910/15 dec. 2014
Lege privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative

abrogă art. 1 alin. (2), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (3) și (4), art. 7 alin. (1)-(6), art. 8

Dispune republicarea cu renumerotare